

מסורת הש"ס

- א) מקואות פ"ו מ"ז ע"ט
- ב) וברמב"ם ובתו"ט
- ג) [במשנה ומקואות חילוף
- ד) שהוא מלא ולב מב
- ה) ה"ש דהא דלמא מלא הוא
- ו) כתיבה ע"ש ולפי"ד הר"ש
- ז) לגרום הכא דתמלא און
- ח) היא גופא ז"ע מ"ט לא ה"א
- ט) המשנה
- י) [מוספתה פ"ג
- יא) ע"ש פ"א מ"ד
- יב) [במשנה אחת בדברי
- יג) כלים פ"י מ"א
- יד) [למנו
- טו) [לעל כ"א
- טז) [לעל כ"א

הגהות הב"ח

- א) גמ' ומיס וכו' מ"א
- ב) כ"ז כלומר או מיט
- ג) המעורבין בשניהם צריך
- ד) עירוב כשפופרת הנוד
- ה) (ר"ש) ד"ה והי מלי
- ו) הא דלמנין: (א) מ"ה ט
- ז) טהרה יין ושמן ומותר
- ח) לקבל מידס: (ד) תוס' ד"ה
- ט) מאי איכא וכו' משמע
- י) לקמן דקאמר והי מלי:

גילון הש"ס

גמ' פ"א י"א כל אחד ואחד הולך ע"י מוט"ס ר"פ"ה דפריה:

רבינו חננאל

לחתי משום מעלה אחת משום חציצה עשר ולרובא אחת עשרה ואמרתי מאי איכא בין לר' אילא ובין רבא איכא ביניהו לו וגרונתי שמילאן כלים והטבילין שרבי אילא סבר ככדין חוצץ ואין טבילה עולה לתן ורובא כ"ב אמרין אין מטבילין בתוך כלים כגון כוסות בכוסות או כוסות מקבירות או קערות מקבירות וכיוצא בהן שיש בהן מי שפיהן צר וחישינן דלמא אתי לאטבילי בני שפוי צר פחות מ"ב אצבעות שחוקות אבל סל וגרונתי חשיביהו ריחין טובא כל חשיביהו דהא ליכא סל וגרונתי פחות פומיהו מ"ב אצבעות אודא רבא לטעמיה דאמר לו וגרונתי שמילאן כלים והטבילין טהורין מקוה שחלקה בסל וגרונתי הטובל שם לא עלתה לו טבילה מפני שחולקת את המים ואינן נמצאין מ"י סאה במקום אחד. ואמר רבא איכא נקבין קטנים שהמים במבצצין בהן כמו בביעת גיטין לא מטבילין כהאי גוונא דהא ארעא כולה לחתלי מחלחלא ובעינין עד דאיכא מ"י סאה במקום אחד והי"ט אבל וגרונתי שהן טהורין וצריך אם הן מטבילין גורדלוקא להו טבילה סלקא נמי טבילה להן כלין דבגווייהו כומו הידיל דתמן במוקואות פ"ו דלי שהוא מלא ע"ה כלין והטבילין הרי אלו טהורין אל לא טבילו המים מעורבין עד שיהא מעורבין כשפופרת הנוד ותיצננה הכי אל לא טבל הכלי אלא הוא טבא וצריך להטבילין כמים מעורבין הן שאין כלי טבא חוצץ ועלתה טבילה לכלי. ואם הדלי טהור שאין צריך כלים מהם מטבילינן להו אי הכי עד דאמרי ב"ה. והלא טהורין אוכלין ומשקין לעצמו

וכחללה ועוציה. והן ז' אצבעות חזרות למקומן שאדם יכול לנגלג בתוך חללו ז' אצבעות לכל דהו עירוב ומטבילין אף כלים והאי נמי חשש טומאה דלוריימא היא: **גרוסוני.** סל גדול מאד שזו מסכנין היין צעת הבזיר ונותנין אותו זו ויורד לצור כדלמרינן במסכת ע"ז (דף נו: ו) שלא החזיר גרונתי לגמ: **טהורין.** אף לקודש. ורצה לטעמיה דלוקי טעמא גזירה משום כלי שאין צפוי כשפופרת הנוד ובסל ובגרוסוני ליכא לניחש להכי: לא עלתה לו טבילה. שעשאן כו' מקואות ואין שיעור לא צוה ולא צוה אע"פ שהמים מחצבין צין אורח הנררים אין זה חיבור: **דהא ארעא כולה מחלחלא.** והמים הנובעין כאן צאין מנהר גדול ולא חשבינן כמחוצר דבעינן מ' סאה כמקום אחד: **והי מלי.** (ב) דלמרינן המטבילין כלי שאין צפוי כשפופרת הנוד טמאים כלי טהור שלא היה נקמס אחד: **והי מלי.** (ג) דלמרינן הכלי החיצון צריך להטביל: **אבל.** אם הוא צריך להטביל: **מיגו דסלקא טבילה לגופו של כלי.** ליטהר מוכו ע"י מים הנכנסין דרך פיו דכטומאתו כן טהרהו סלקא נמי טבילה לכלים שצמחו: **הרי אלו טהורין.** לתרומה ולא חלק צין פיו רחצ לפיו קצר: **ואס לא טביל כו'.** כדמפרש לה ואס אין צריך להטביל: **המים המעורבים.** למקוה ואתה צא לטהר על ידיהן כלים שצמחו עד שיהו מעורבין דרך פה רחצ כשפופרת הנוד: **והא דר' אילא.** דלוקי טעמא משום חציצה וסל וגרונתי נמי כשאר כלים דמו והמטבילין כלים לתוכן אינן טהורין לקודש ורצה דלוקי טעמא דמתני' משום עירוב מקואות והא צלל וגרונתי ליכא לניחש וטהורין תנאי היא: **למאן קאמרינן חזרים.** למי אנו אומרין הוראה זו שלא יטביל כלי בתוך כלי לתצר דאילו ע"ש הארץ לא אמי קמין למשאל הלכך לתרומה ליכא לניחש דהא מידע ידיע שיעור נמי אם כד הוא מנביהין אותו: **א"ש קודש נמי.** על כרחך מתני' דקתני אלל לא קודש צחצר עסקינן דאי ע"ה מ' ייתא לך ומי אמי קמין למשאל טעמא: **טרומה נמי יין.** ישראל עם הארץ ומטביל ומשתמש צו תרומה ואח"כ נותנה לכהן: **לא מקבלינן.** תרומה מעם הארץ אלא בשעת הגימות והבדדים שהכל מטהרים את כליהן ע"פ חכמים כדתנן (לקמן דף כד:) עצרו הגימות והבדדים והביאו לו חצית של תרומה לא יקבלנה ממנו: **על טהרה יין ושמן.** (ב) לקבל מידס יין לנסכים ושמן למנחות כדתנן במתניתין (לקמן דף כד:) חומר בתרומה שציהודה נאמנין על טהרה יין ושמן: **וכוונה צמא.** בשעת איסור הצמות ומקטירין שמיים: **כר' יוסי.** דאילו לרצין לא מקבלינן כדלמיר צפסחים כצ' אלו עוצרין (דף מט:): **וגיהושע לשלח.** לא טבול כלי בתוך כלי למהרר על הכל. אם מוקף למיד פמיל צאהל המט. א"י המט צבית וטהרות צבלייה וחרובה פתוחה מן הצית לעלייה והושיבו כלי חרס צפתחה וכלי חרס חוץ צפני הטומאה דלוינו מטמא מגבו ומלי על כל מה שצבלייה: **שהוא טמא כו'.** הכלי הזה היה טמא מתחילתו קודם שנתנו ע"ה על פי הארובה: **והלא טהורין אולין ומשקין שצמחו.** אם היה מוקף למיד פמיל צאהל המט והוא היה: **לעצמו**

חומר בקודש פרק שלישי חגיגה

כב.

עין משפט גר מצוה

מאי איכא בין רבא ר' אילא. קשיא למורי איכא צינייהו טובא כלי חיצון כשהטביל כלי בתוך כלי למאן דמוקי לה משום חציצה שייך צין צהיונן צין צפנימי ולמאן דמוקי משום גזרה שאין למגור רק צפנימי דצהיונן ליכא למגור דככל ענין טהור והכי משמע לקמן (י) ה"מ כלי טהור אצל כלי טמא מגו דמהניא טבילה לחיצון מהני צפנימי ומירך לו הר"ר אלחנן דמתניתין צהיונן טהור ופנימי טמא וכן משמע לישראל דקתני מטבילין כלי בתוך כלי הלכך לא שייך ציה טעמא דכידו של כלי לגבי חיצון וגם רבא מוקי לה הכי צפנימי דקאמר והי מלי כלי טהור והיינו דמתניתין דמיתוקמא הכי ומיהו רש"י מפרש צמתניתין מטבילין כלי בתוך כלי צשנייהם טמאים ולא נראה דהא אפי' כלי שאין צפוי כשפופרת הנוד אם היו שנייהם טמאים מהני שפיר דמגו דסלקא לחיצון והשתחא לפי סברת רש"י איכא למימר דמני למימר הכי איכא צינייהו חיצון אלא כח דהתירא עדיף קוה דלשכח אף צפנימית סלקא טבילה: **אבא שאול אומר לתרומה וכו'.** ז"ע אמאי לא שרינן צעבר והטבילין והטבילין קאמר צעבר: **שלא.** היא בונה במה צעצמו ושורף פרה צעצמו. דהא לך נאמנין ע"ה על שמירתה והכי תניא בתוספתא לחגיגה ר' יוסי אומר הכל נאמנין כי שמירתה: **לא מקבלינן מינייהו.** רש"י פירש צשנייהם הגימות נאמנין לפי שחזירים מטהרין כליהן עצרו הגימות והבדדים אמרינן ללא מהנין ול"נ דפותח צחצמו לא המירו אם לא סופו משום תחילתו דקתקשיב ליה צפרק קמא צדינה (דף ט"א): **ואס.** היו טהורים צדין צלאו הכי נמי משמתי אלא משמע דחכמים ורבי יהודה שזין צטהורים כל ימות הרגל לחוד וכן משמע צש"ס (לקמן דף ט"ב). כל ישראל כלש אחד חזרים נעשו כולם חזרים צרגל והכי משמע צתוספתא צסיפא: **כמאן מקבלינן סהודותא מע"ה** כרבי יוסי. הר"ר אלחנן אומר דקיימא לן כרבי יוסי וחישינן לחציצה לפיכך מומנינן עכשוו צכל ע"ה אף על גב דלמרינן צצרכות (דף מו:): אין מומניס על ע"ה וגם רב מנשיא צר תחליפא לא רצה לומר עליהם והר"י מפרש דלא כל הרובה ליטול את השס להחזיק לעצמו כתלמיד חכם שלא לזמן על ע"ה צידו ליטול ואין אנו מחזיקים עצמנו כתלמיד חכם לענין זה: **ביחוש צשארה.** ז"ע מאי סלקא דעתך דהאי מקשה פשיטא דצעי טבילה משום מגע עם הארץ: **כלוס**

- א ה מיי פ"ב מהלכות
- בנות הטומאות ה"א:
- ו ב מיי שס הלכה טו:
- ז ג ד ה מיי שס הלכה ט
- יפ"ג מהלכות מקואות
- הלכה טו ופ"ו הלכה ט
- טבילה ע"ה פ"ד סימן לא סעף
- ט:
- ו מיי שס פ"ג הלכה
- ח ופ"ו י"ב מהלכות
- טממאלי מושב ומשב הלכה
- ט:
- ז מיי שס פ"יא
- מהלכות טממאלי
- משכ ומשב הלכה ט:
- ח מיי פ"יא מהל' עדות
- הלכה ז ופ"ו שס כ"ב
- טע"ע מ"מ סימן לא סעף
- ז:
- יא ט י ב טממאלי פ"ג
- מהלכות טממאלי
- הלכה ט:

רבינו חננאל (המשך)

טבילה עד שיהו המים מעורבין מה שבמקוה עם המים שבחור הדלי כשפופרת הנוד. ואם אין שם זה השיעור הדלי כיון שהיה טהור חלק המים כמין כותל בתוך המקוה. ואוקימנא לר' אילא דרובא כחנא. ומקשה מ"ט לא חיישינן לתרומה אלא מטהרין ובקדש לא מטהרין דגורין בקדש שאנו טבול מחטיין וצינייהו כלי טהור שאין בפיו כשפופרת הנוד בתרומה נמי נגזרו ופריך רבא כי מטהרין בהטבלת כלין בתוך כלין בתרומה להבירי מטהרין ידיע כללי אתו לאטבילי בכלי שאין בפיו כשפופרת הנוד. ומקשינן אי הכי קוש נמי שרי ונימא להבירי שרינן ליה ידיע ולא אתי למיטעא. ופרקינן בקדש חיישינן דלמא חזי ליה עם הארץ דטבילי כלי בתוך כלי שפוי כשפופרת הנוד. ומקשינן תרומה נמי נגזרו משום עמי הארץ. ופרקינן בכלי שאומר ע"ה אני הטבלתי בתרומה אין מקבילין הימנו לפיכך לא אכפת לך. אי הכי בקדש נמי לא נקבל מיניה וטהור כלין כמטבילין בתוך כלי בקדש כמו שמהרין בתרומה. ופרקינן אם לא נקבל מע"ה טהרות כללי בקדש קושריין אביה על החבירין שיאמרו וכו' אגן אין אנו מבני ישראל שאינכם מאמינים אותנו. אי חיישת משום איכא ע"ה אפילו בתרומה ניהוש. ופרקינן בתרומה אין חוששינן אם הן יקבלה הכתן צבר ממנו הדלי ונתנה חזרי כהן כמותר אבל הקדש לא יכל ליהיבנה אלא להביר ועתה משום איכא ע"ה לא מטהרין כלים בתוך כלים לקדש אפילו לחברים ור' יוסי הוא דחייש לאיבה של ע"ה. וכו' יוסי מקבילין ותוב וניהוש לשאלה דלמא שאיל חבר כלי מע"ה לא שאיל. והא מדתנינן כשטהרת את הכלי טהרות לך ולו אלמא שאלו חברים מהם. ופריך רבא כי שאלין שבתוכו לימרו דמטבילין